

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Avrupa Birliği (AB) üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzlukların yapılan değerlendirmeler sonucunda söz konusu ürünlerle ilgili durumun Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RAFSS) üzerinden ilan edildiği bilinmektedir.

Türkiye'den çeşitli Avrupa ülkelerine gönderilen birçok tarım ürünü hakkında RAFSS üzerinden bildirim alınması ve bildirim alınan ürün sayısının sürekli arttığı basına da yansıyan haberlerden anlaşılmaktadır.

2025 yılının ilk üç gününde RAFSS tarafından 4 ürünle ilgili alarm verildiği basında haber olmuştur. Listedeki ürünlerden birinin kuru incir olduğu ve 2 Ocak'ta Türkiye'den Fransa'ya giden kuru incirlerde zehirli ve kanserojen bir madde olan aflatoksin çıktığı belirtilmektedir. Yine 3 Ocak'ta Türkiye'den Danimarka'ya giden üzüm yapraklarında Ditiyokarbamatlar-pestisit kalıntıları tespit edildiği ve Danimarka'nın 'ciddi' uyarısıyla ürünlere el konulduğu bildirilmiştir. Ayrıca Türkiye'den Danimarka'ya giden kabuklu susam tohumlarında da Salmonella-patojen mikroorganizmalar tespit edildiği ve Danimarka tarafından 'ciddi uyarısıyla iade edildiğini kamuoyuna yansımıştır.

Bu ve benzeri nedenlerle iade edilen ürünlerin iç pazarda tüketilmek üzere piyasaya sürülme olasılığı tüm yurttaşlarda büyük kaygılara yol açmaktadır.

Bu durum Türkiye'nin gıda güvenliği karnesindeki zayıflığı gözler önüne sermekte ve ortaya çıkan sonuçlar halk sağlığı için büyük tehlike oluşturmaktadır.

Tüm bu sorunların çözümünde Sağlık Bakanlığı'na büyük görevler düştüğü, soruna çözüm üretme konusunda bakanlığınızın birinci derecede sorumlu olduğu da bir gerçektir.

Bu bağlamda;

1. 2024 yılı içinde RAFSS üzerinden iade edilen ve çeşitli kanserojen maddeler içeren gıda ürünleri hakkında Bakanlığınız herhangi bir çalışma yapmış mıdır? Yapmışsa bunlar nelerdir? Yapmamışsa yapmayı düşünmekte midir?

2. Birçok lke gıda ürünlerinde kullanılan kanserojen maddeleri yasaklamış durumdadır. Bakanlığınız insanların doğrudan tüketim halinde olduğu bu besin maddelerindeki çeşitli ülkelerce yasaklanan maddeleri yasaklamayı düşünmekte midir? Değilse nedeni nedir?
3. Gıda rnlerinin iç ve dış piyasaya sunulmasından önce halk sağlığına zararlı olabilecek pestisit kalıntıları ve patojenler gibi maddelerin incelenmesi için bakanlığınızın bir denetim mekanizması var mıdır? Varsa bu denetim mekanizması nasıl işlemektedir?
4. Pestisit, patojen, kimyasal kalıntı vb. nedenlerle Türkiye'ye iade edilen tarım ürünlerinin akıbeti nedir? Bu rnler imha mı edilmektedir? İmha edilmekte ise bunun kayıtları tutulmakta mıdır?
5. RAFSS üzerinden bildirimde bulunularak veya AB dışındaki ülkelerden benzer nedenlerle iade edilen tarım ürünleri iç pazarda tüketilmek üzere piyasaya sürülmekte midir?